

Vergaderjaar 2000–2001

21 501-07

Ecofin-Raad

23 490

Ontwerpbesluiten Unie-Verdrag

Nr. 300

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 oktober 2000

Hierbij zend ik u, mede namens de Staatssecretaris van Financiën, het verslag van de Ecofin Raad van 17 oktober te Luxemburg. Tevens zend ik u, mede namens de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het verslag van de gecombineerde Raad Ecofin/Justitie en Binnenlandse Zaken van 17 oktober 2000 te Luxemburg.

De Minister van Financiën,
G. Zalm

Verslag van de Eurogroep en Ecofin Raad en gecombineerde Raad Ecofin/JBZ van 16 en 17 oktober 2000

Op 17 oktober vergaderde de Ecofin Raad in Luxemburg. Het in de geannoteerde agenda aangekondigde agendapunt **Financiële consequenties van de hervorming van de Commissie** is van de agenda afgehaald. Het agendapunt **Vaststelling van de BTW-plichtige** is als A-punt door de Ecofin Raad aangenomen. Aansluitend aan de Ecofin Raad vond een gecombineerde Raad Ecofin/JBZ plaats. Voorafgaand aan de Ecofin Raad kwam op 16 oktober de Eurogroep bijeen.

Eurogroep

Tour d'horizon

Er is gesproken over de inflatie- en groeivoorzichten en de wisselkoerssituatie. De renteverhoging van de ECB was bedoeld in anticipatie op stijgende inflatie. Voorkomen moet worden dat de blijvend hoge olieprijs leiden tot een tweede ronde loon- en prijsstijgingen. Commissaris *Solbes* stelde dat de economische groeiverwachtingen ondanks de recente renteverhoging goed blijven. Herhaald werd dat de eurokoers niet in lijn is met de fundamentele economische verhoudingen.

Budgettaire en economische situatie

Commissaris **Solbes** leidde het onderwerp in. Hij wees op de belastingverlagingen die in veel landen werden doorgevoerd. Zijns inziens moeten deze onderdeel zijn van een breed hervormingspakket en moet een procyclische uitwerking zoveel mogelijk worden voorkomen. De belastingverlagingen moeten daarom ingebed zijn in een beleid gericht op uitgavenbeperking. Hij riep de lidstaten op ambitieus te blijven in het proces van begrotingsconsolidatie, ook nu het einddoel zoals gesteld in het Stabiliteits- en Groeipact (*close to balance or in surplus*), in zicht is.

Italië gaf aan dat in 2000 het tekort naar verwachting lager zal uitvallen dan voorzien in diens stabiliteitsprogramma, en dat voor 2001 een iets lager tekort tot doel wordt gesteld. Duitsland wees er op dat de overheidsuitgaven in 2000 nominaal gelijk blijven. Het EMU-saldo zal in 2001 toenemen door de belastingverlaging, maar in 2002 weer lager uitkomen. Minister **Zalm** lichtte toe dat over de hoofdlijnen van de Nederlandse belastinghervorming twee jaar geleden reeds was besloten. Versterking van het arbeidsaanbod was een centraal element in de hervorming. Hij wees er op dat vorig jaar nog voor 2001 werd uitgegaan van een EMU-tekort van 1,3% BBP; inmiddels is voor 2001 sprake van een overschot van 0,7% BBP. Het overgrote deel van de inkomstenmeevallers is gebruikt voor tekortreductie. Ook Ierland wees op de lange voorbereiding van diens belastinghervorming, en het accent dat was gelegd op versterking van de arbeidsmarkt. Frankrijk gaf aan in drie jaar tijd de nog steeds hoge belastingdruk te willen aanpakken. Frankrijk was het eens met de oproep van de Commissie dat de tekortreductie tegelijkertijd voortgezet moet worden.

Commissie-aanbeveling introductie euro

Ter sprake kwam het document dat de Commissie op woensdag 11 oktober had gepubliceerd met aanbevelingen aan de lidstaten over de chartale introductie van de euro. Verschillende lidstaten, waaronder

Nederland, wezen er op niet gelukkig te zijn met de aanbevelingen. De lidstaten hebben nationaal reeds heldere afspraken die het kader vormen voor de eurovoorbereidingen en voorkomen moet worden dat er verwarring ontstaat. Commissaris Solbes merkte op dat de aanbeveling bedoeld is als handreiking aan lidstaten voorzover deze nog geen afspraken nationaal hadden gemaakt. Hij bevestigde dat de Lidstaten verantwoordelijk zijn en blijven voor nationale afspraken omtrent de euro-introductie.

Daarnaast kwamen ook de kosten voor de euroconversie ter sprake. Tijdens de informele Ecofin van Versailles was reeds besproken dat de deelnemende lidstaten niet kunnen ingaan op verzoeken voor specifieke (sectorale) compensatie voor conversiekosten. Een aantal lidstaten hechtte veel waarde aan het bevestigen van het uitgangspunt dat marktpartijen hun eigen conversiekosten dienen te dragen. De overheid draagt haar eigen conversiekosten, waaronder onder meer gerekend kunnen worden de kosten verbonden aan de introductie van munten en biljetten.

Ecofin Raad

Belastingpakket

Op verzoek van voorzitter Fabius brachten de voorzitter van de groep belastingvraagstukken op hoog niveau, de heer Le Floch, en de voorzitter van de gedragscode groep, mevrouw Primarolo, verslag uit van hun werkzaamheden.

Le Floch gaf aan dat in de vergaderingen van de groep belastingvraagstukken alle punten aan de orde waren gekomen waarover volgens de conclusie van de Ecofin Raad van 17 juli nog vóór het einde van het jaar overeenstemming moest worden bereikt: de werkingssfeer van de richtlijn, de methode van de uitbetalende instantie, de identificatie en de definitie van de uiteindelijke gerechtigde en de nadere regels betreffende de bronbelasting, informatie-uitwisseling en verdeling van de opbrengsten. Binnen de groep tekenden zich meerderheidsstandpunten af op de behandelde kwesties. Sommige van de onderwerpen dienden technisch nog nader besproken te worden. Hij noemde in dit verband de aard van de te verstrekken informatie en de grondslag van de bronbelasting met betrekking tot couponwassen, nulcouponobligaties en kapitalisatiefondsen. Ook vergde de behandeling van «partnerships» en «trusts» en de procedure voor de identificatie van de uiteindelijk gerechtigde en de aard van de informatie die over deze gerechtigde moet worden verschaft, nog enige studie.

Na een korte historische terugblik van de werkzaamheden van de gedragscodegroep gaf **Primarolo** aan dat nu wordt gesproken over de zogeheten «standstill» – het niet meer toestaan van de maatregelen die schadelijke aspecten hebben –, en «roll back» – de afschaffing van de schadelijke maatregelen. Verder wordt in het kader van een «balanced approach» voor vergelijkbare situaties gekeken naar houdstermaatschappijen, financieringsactiviteiten en hoofdkantoorfuncties. Tevens is gesproken over het toestaan van «grandfathering» voor bepaalde maatregelen in verband met opgewekt vertrouwen. Zij meldde dat in de komende periode een aantal vergaderingen is voorzien om de resterende problemen op te lossen.

De voorzitter sloot af met een oproep aan alle delegaties een zo soepel mogelijk standpunt in te nemen zodat tijdens de Ecofin Raad van 27 november aanstaande een compromis kon worden bereikt over het totale pakket, inclusief de richtlijn inzake rente en royalties.

Het voorzitterschap rapporteerde over het verloop van de onderhandelingen over het richtlijnvoorstel BTW op elektronische handel. Het belang om de concurrentievervalsingen die zich momenteel voordoen in de elektronische handel te corrigeren, wordt door alle lidstaten onderschreven. Het voornaamste onderwerp van discussie in de onderhandelingen is de kwestie van de plaats van registratie. Het voorstel van de Commissie gaat uit ervan uit dat dienstverrichters uit derde landen, die diensten leveren aan niet BTW-plichtige klanten in de Gemeenschap, zich registreren in één plaats binnen Gemeenschap. De meeste lidstaten hebben hiermee problemen omdat dit ertoe zou leiden dat bedrijven zich zullen laten registreren in de lidstaat met het laagste BTW-tarief. Verscheidene lidstaten willen dienstverrichters uit derde landen geregistreerd zien in elke lidstaat waar zij opereren. Andere lidstaten wensen dat de mogelijkheden worden onderzocht van registratie in één lidstaat met verdeling van de opbrengsten onder lidstaten, volgens nog te bepalen regels. Tijdens de Ecofin Raad werd op dit punt geen vooruitgang geboekt. Commissaris **Bolkestein** maakte de bedenkingen van de Commissie kenbaar tegen registratie in elke lidstaat. Dit zou strijdig zijn met de WTO-regels. Ook uitte hij bedenkingen bij het idee van één plaats van registratie met verdeling van de opbrengsten. Hij corrigeerde het beeld dat de lidstaten waar de dienstverrichters zich niet zouden laten registreren, zouden leiden onder een inkomstenderving aangezien er nu in het geheel geen belasting werd geheven op dienstverrichters van derde landen. Voorzitter Fabius concludeerde dat de onderhandelingen zouden worden voortgezet en het onderwerp eind november weer op de Ecofin Raad zou terugkomen met als doel een akkoord te kunnen bereiken.

Instellingen voor collectieve beleggingen in effecten (ICBE's): 1e voorstel tot wijziging van de ICBE-richtlijn

De Ecofin Raad bereikte een politiek akkoord over het eerste voorstel tot wijziging van de richtlijn inzake instellingen voor collectieve beleggingen in effecten, de zogeheten ICBE's. ICBE's zijn beleggingsfondsen met een Europees paspoort dat hen in staat stelt ook in andere lidstaten deelnemingsbewijzen aan te bieden. Het eerste voorstel voorziet in een verruiming van de beleggingsmogelijkheden van deze instellingen. Onder meer worden de mogelijkheden verruimd om te beleggen in geldmarkt-instrumenten en deposito's. Het politiek akkoord ging gepaard met de aanneming van een gezamenlijke verklaring van de Raad en de Commissie waarin de Commissie aangeeft nog dit jaar een mededeling te zullen presenteren over de relatie tussen elektronische dienstverlening (e-commerce) en de financiële dienstverlening. In een tweede verklaring van de Raad worden de Raadsconclusies van 17 juli jl. bevestigd. In deze Raadsconclusies wordt gesteld dat gestreefd wordt naar een gelijktijdige aanneming van het 1e en het 2e voorstel tot wijziging van de ICBE-richtlijn. Het tweede voorstel bevat onder meer voorstellen voor een Europees paspoort voor de beheermaatschappij en voor een verkorte prospectus.

Werkgelegenheidspakket

Na een korte inleiding door Commissaris Solbes, gaf EPC-voorzitter **Glass** een overzicht van de besprekingen in het EPC over het werkgelegenheidspakket. Het pakket vormt een goede basis voor het gezamenlijke werkgelegenheidsverslag van de Commissie en de Raad aan de Europese Raad van Nice. Het EPC verwelkomt de integratie van de prioriteiten van de Europese Raad van Lissabon in het voorstel van de Commissie voor de werkgelegenheidsrichtsnoeren. Niettemin is er plaats voor enkele kanttekeningen. Zo bevatten de richtsnoeren nieuwe kwantitatieve doelstel-

lingen die budgettaire consequenties met zich mee brengen. Daarnaast bestaat er het risico van een proliferatie van richtsnoeren. Ook dienen de richtsnoeren meer rekening te houden met regionale verschillen in de werkgelegenheidssituatie.

Minister **Zalm** sloot zich aan bij de opmerkingen van de voorzitter van het EPC en wees met name op het gevaar van proliferatie van richtsnoeren dat ten koste van de effectiviteit zou kunnen gaan. Voorts achtte hij een focus op de output van het beleid, c.q. de resultaten, zinvoller dan een eenzijdige focus op de input, c.q. de uitgaven. Diverse andere lidstaten verwelkomden eveneens het werkgelegenheidspakket en onderschreven de opmerkingen van het EPC. Met name richtsnoer 2 over de toename van de uitgaven per hoofd aan actieve arbeidsmarktmaatregelen ondervond kritiek. Sommige lidstaten gaven expliciet aan zich te kunnen vinden in hun landenspecifieke aanbevelingen. De voorzitter sloot het oriënterend debat af met de opmerking dat het EPC en het Comité voor de werkgelegenheid, het EMCO, een gezamenlijke opinie zal opstellen over het werkgelegenheidspakket. Hij verzocht de EPC-voorzitter de opmerkingen die vandaag waren gemaakt in de gezamenlijke opinie te integreren. Het werkgelegenheidspakket zal terugkomen op de Ecofin Raad van 27 november.

Milieu en duurzame ontwikkeling

EPC-voorzitter **Glass** gaf een toelichting op het ontwerp-verslag van de Ecofin Raad aan de Europese Raad van Nice over milieu en duurzame ontwikkeling. Het ontwerp-verslag is een eerste stap in het ontwikkelen van een samenhangend raamwerk voor de integratie van milieu en duurzame ontwikkeling en het economische beleid. De globale richtsnoeren zijn hiervoor het aangewezen kader. Teneinde te komen tot een goede monitoring, werkt een werkgroep onder het EPC aan het opstellen van indicatoren die uiteindelijk hun weg moeten vinden in de globale richtsnoeren. Daarnaast zou er veelvuldiger gebruik moeten worden gemaakt van marktconforme instrumenten, waaronder belastingen en verhandelbare emissierechten. Voor het verlichten van de kosten die bepaalde sectoren ondervinden van milieumaatregelen, geniet een graduele invoering van het beleid de voorkeur boven het toekennen van uitzonderingen.

Diverse lidstaten, waaronder Nederland, benadrukten het van belang te achten dat de Ecofin Raad aandacht schonk aan de integratie van milieu en duurzame ontwikkeling en economisch beleid. Tevens werd er teleurstelling uitgesproken over de voortgang met de energiebelasting. Een lidstaat gaf aan dat niet alle lidstaten voor dezelfde uitdagingen staan en verwees hierbij als voorbeeld naar het waterbeleid als specifiek nationaal speerpunt. **Minister Zalm** gaf aan dat goede doelen in de meeste gevallen geld kosten, maar dat er in dit geval sprake is van goede doelen die geld kunnen opleveren. Een veelvuldigere inzet van marktconforme instrumenten is belangrijk. Heffingen zouden moeten worden gecoördineerd.

De voorzitter concludeerde dat de Ecofin Raad zich kon vinden in de elementen van het ontwerp-verslag. Het EPC werd uitgenodigd het verslag te voltooien in lijn met de gemaakte opmerkingen. Het onderwerp zal weer aan de orde komen op de Ecofin Raad van 27 november.

Hervorming van het systeem van heffingen en uitkeringen

De inleiding bij dit agendapunt werd verzorgd door de voorzitter van het EPC. Vervolgens kwamen Nederland en het VK aan het woord die beide waren gevraagd als «lead speaker» op te treden. **Glass** zette uiteen dat de discussie van vandaag een verdere uitwerking is van de gedachtegang in

de globale richtsnoeren voor het economisch beleid, namelijk dat het van belang is om werk lonend te maken. Maatregelen in dit kader moeten echter niet de overheidsfinanciën in gevaar brengen. Ook moet een procyclisch effect vermeden worden. Het systeem van heffingen en uitkeringen leidt in veel gevallen tot een «werkloosheidsval», waarbij het niet lonend is voor een werkloze om een baan aan te nemen, of een «armoedeval», waarbij het nauwelijks lonend is om harder te werken of promotie te maken. De discussie zou zich kunnen concentreren op drie vragen:

- i) is een gericht beleid op laaggeschoolde werknemers wenselijk, of is het voldoende een goed macro-economisch en structureel beleid te voeren?
- ii) moet het beleid, dat tot op heden met name gericht was op de vraagzijde, worden aangevuld met beleid gericht op de aanbodzijde?
- iii) wat zijn de ervaringen in de lidstaten met de «werkloosheidsval» en de «armoedeval»; zijn er al beleidsmaatregelen getroffen?

Minister **Zalm** prees het initiatief de hervorming van het systeem van heffingen en uitkeringen meer uitgebreid te bespreken in de Ecofin Raad. De vragen die Glass stelt raken de kern van de materie. Het is inderdaad van belang de aandacht meer te richten op de aanbodzijde van de arbeidsmarkt. De uitkeringsregelingen zijn zodanig dat voor een groot aantal uitkeringsgerechtigden toetreding tot de arbeidsmarkt minder aantrekkelijk is door de hoogte van de belastingen en premies, als ook door het vervallen van inkomenssubsidies. De marginale druk kan hierdoor in Nederland in sommige gevallen oplopen tot 90%. Dit staat in schril contrast met het toptarief dat destijds van 72% naar 60% verlaagd is en dat nu, omdat ook het laatste nog als te hoog gezien wordt, verlaagd wordt tot 52%. Het blijkt dat de onderkant van de arbeidsmarkt een veel hoger effectief marginaal tarief kent dan de bovenkant. Het is daarom van groot belang dat werken weer lonend gemaakt wordt, met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Maatregelen moeten echter niet worden afgebouwd als het loon stijgt omdat dat tot een hogere marginale druk leidt. Daarom is in Nederland besloten de arbeidskorting niet afhankelijk te maken van het inkomen. Tevens is het van belang om de inkomensafhankelijke subsidies te verminderen. Dit kan door een algemene tariefsverlaging gecompenseerd worden. Voorts is het van belang aandacht te besteden aan de rechten en plichten. Tot slot zou het waardevol zijn de bevindingen van vandaag om te zetten in een toetsingskader aan de hand waarvan hervorming van belasting- en sociale zekerheidsstelsels beoordeeld kunnen worden.

Het VK, vertegenwoordigd door mevrouw **Primarolo**, zette uiteen dat in het verleden al maatregelen genomen zijn om de werkloosheidsval te bestrijden. Het gaat evenwel niet noodzakelijkerwijs om financiële hinderenissen. Zo is het ook van belang voldoende kinderopvang te bieden. Ook is het verlagen van de premies gunstig geweest voor de arbeidsvraag. Uiteraard is daarbij een macro-economisch stabiele omgeving van groot belang. In het VK is het arbeidsaanbod vergroot door een actief arbeidsmarktbeleid, met meer concurrentie naar arbeidsplaatsen, alsmede door een hervorming van het belasting- en uitkeringstelsel. Deze maatregelen hebben bijgedragen aan het verminderen van de werkloosheids- en armoedeval.

In lijn met de vorige sprekers onderschreven vervolgens alle lidstaten het belang aandacht te besteden aan de werkloosheidsval en armoedeval. Diverse lidstaten gaven daarbij aan wat voor specifieke beleidsmaatregelen zij op dit terrein hadden getroffen. Zo hadden enkele lidstaten maatregelen getroffen om deeltijdwerk te bevorderen. Ook werd aandacht gevraagd voor het verlagen van «non-wage labour costs» en de samenhang tussen belasting en sociale zekerheidsstelsels. De voorzitter sloot

vervolgens het debat af met het verzoek aan de voorzitter van het EPC de werkzaamheden op dit terrein voort te zetten en de resultaten ervan te integreren in het rapport over de overheidsfinanciën dat in het voorjaar van 2001 zal worden gepresenteerd. Dit rapport wordt door het EPC en EFC tezamen met de Commissie voorbereid. De Ecofin Raad van 7 november zal hierover een eerste oriënterend debat voeren.

Vorbereiding G-20 vergadering in Montreal

Het Franse voorzitterschap zal namens de Gemeenschap deelnemen aan de ministeriële vergadering van de G-20 in Montreal. De Ecofin Raad stemde ermee in dat het Franse voorzitterschap zal opereren langs de lijnen van de speech die Fabius heeft gehouden op 24 september 2000 in Praag ten behoeve van het IMFC. Op de agenda van de G-20 vergadering staat onder meer het HIPC-initiatief. Ten aanzien van dit agendapunt zal door het Franse voorzitterschap worden gewezen op het belang van snelle naleving van de overeengekomen afspraken: de EU en haar lidstaten zijn hun committeringen volledig nagekomen, het is nu zaak dat ook andere donoren dit doen.

Verslag gecombineerde Raad Ecofin/JBZ

Middelen om de bestrijding van financiële misdrijven efficiënter aan te pakken

De gecombineerde Raad Ecofin/JBZ werd voorgezeten door de Franse bewindslieden van Economische Zaken, Financiën en Industrie, de heer Fabius, van Justitie, mevrouw Guigou en van Binnenlandse Zaken, de heer Vaillant. Minister Fabius ging in zijn inleiding onder meer in op de uitvoering van de door de Financial Action Task Force (FATF) vastgestelde tegenmaatregelen tegen niet-coöperatieve landen en de verbetering van de transparantie van bepaalde ondoorzichtige juridische entiteiten die als dekmantel voor witwasoperaties kunnen dienen. Minister Vaillant benadrukte de methoden en middelen voor justitiële samenwerking bij de bestrijding van het witwassen van het geld. In de JBZ-Raad van 28 september jl. was op dit punt aanzienlijke vooruitgang geboekt met het politieke akkoord het mandaat van Europol uit te breiden. Ook werd gerefereerd aan het seminar dat op 13–15 september in Parijs was gehouden over witwassen. Minister Guigou ging in op de politieke samenwerking en benadrukte het belang van een centraal register waar alle bankrekeningen van een persoon geregistreerd staan.

De Commissie werd vertegenwoordigd door de Commissarissen van Interne Markt, de heer Bolkestein, van Justitie en Binnenlandse Zaken, de heer Vitorino, en van Economische en Monetaire Zaken, de heer Solbes. De Commissie gaf onder meer aan met een uitgebreider rapport te zullen komen over de transparantie van ondernemingsstructuren. Onderzoek van de Commissie had uitgewezen dat er op dat gebied nog grote verschillen bestaan tussen de lidstaten. De Commissie was vastbesloten om maatregelen voor te stellen om deze structuren transparanter te maken. Voorts gaf de Commissie aan eind oktober een mededeling te zullen presenteren over (financiële) misdaadbestrijding. Essentieel zal daarin zijn de uitwisseling van informatie tussen de financiële instellingen en de opsporingsinstanties. In dat verband zal ook aandacht worden besteed aan «best practices».

Vervolgens volgde een tafelronde waarbij alle lidstaten het belang van de aangekondigde acties onderstreepten. Diverse lidstaten vroegen aandacht voor de mogelijkheden van witwassen via nieuwe technologie, met name internet. Voorts werd de noodzaak van gemeenschappelijke definities en

strafbaarstellingen en straffen voor criminaliteit aan de orde gesteld. Van Nederlandse zijde gaf minister **Zalm** aan dat wederzijdse samenwerking in strafzaken niet zou moeten worden geweigerd op grond van het fiscale karakter van het onderliggende strafbare feit of op grond van bankgeheim. Het is van belang dat, ten behoeve van strafrechtelijke onderzoeken, informatie beschikbaar is over de tenaamstelling van bankrekeningen, alhoewel Nederland daarvoor geen gecentraliseerd systeem heeft. Voorts ondersteunde Nederland het voorstel van de Commissie om de huidige situatie met betrekking tot de transparantie van juridische entiteiten te analyseren. In het kader van de FATF zouden tegen niet-coöperatieve landen en gebieden na een dialoogperiode van één jaar passende tegenmaatregelen genomen moeten worden.

Het voorzitterschap stelde vast dat er vastberadenheid bestond om gezamenlijk ten strijde te trekken tegen het witwassen van geld. Een efficiënte bestrijding vereiste het inzetten van alle beschikbare middelen (politie/justitie/financiële instellingen). Coördinatie van die middelen was dan ook nodig. De voorzitter concludeerde dat de voorgestelde conclusies door de Raad worden aanvaard (bijgevoegd).

Bijlagen:¹

- Gezamenlijke verklaring van de Raad en de Commissie inzake relatie elektronische dienstverlening en financiële dienstverlening (vooralsnog alleen Franse versie beschikbaar)
- Raadsconclusies inzake bestrijding financiële criminaliteit (vooralsnog alleen Engelse versie beschikbaar)

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.